

ת"פ 165/05/20 - מדינת ישראל נגד ג'ריב אבו רוכב

בית המשפט המחוזי בירושלים
לפני כב' השופט רפי כרמל, סגן נשיא

ת"פ 165-05-20

מדינת ישראל
באמצעות פרקליטות מחוז ירושלים

המאשימה

נגד
הנאשם
ג'ריב אבו רוכב
ע"י ב"כ עו"ד מוסטפא יחיא

גזר דין

1. הנאשם הורשע בעבירה של הצתה, לפי סעיף 448(א) סיפא לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: "**החוק**").
2. הצדדים הסכימו על נוסח מתוקן לכתב האישום, בו הודה הנאשם ועל פיו הורשע. אין הסכמה בין הצדדים בנוגע לעונש.

ואלה המעשים על פי כתב האישום המתוקן:

ביום 22.4.20 הגיע הנאשם לרחבת עיריית ירושלים בכיכר ספרא (להלן: "**המקום**"), והניח על ספסל במקום מסיכות פנים מבד שהכין מבעוד מועד במטרה למכרן לציבור. סמוך לשעה 14:50 הגיע למקום פקח מטעם עיריית ירושלים (להלן: "**העירייה**") ונתן לנאשם קנס בסך ₪ 475 בגין עיסוק הנאשם ברוכלות ללא היתר. הנאשם, אשר כעס על כך שקיבל קנס, החליט להצית את בנין העירייה כנקמה על הקנס שקיבל מהפקח. הוא רכש שני בקבוקי שתיה של ליטר וחצי ורוקנם מתוכנם. בשעה 18:28 לערך, הגיע הנאשם לתחנת דלק דור אלון ברחוב עאמר אל אעלס בירושלים ומילא את הבקבוקים בבנזין והלך לבנין העירייה. בהגיעו לבנין מספר 2 של העירייה, עמד בחוץ ובדק שאין אנשים בקומה, השליך אבן גדולה לעבר חלון הזכוכית וניפץ את החלון. לאחר מכן, שפך הנאשם לתוך המבנה את הבנזין שהביא עמו והדליקו באמצעות מצית שהיתה ברשותו. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, פרצה שריפה בקומה הראשונה של בנין 2, ונגרמו נזקים קשים בכל המשרדים בקומה ונזקי פיח ועשן בכל הבנין, המוערכים בשווי רב ומשמעותי.

טענות הצדדים

טענות המאשימה

עמוד 1

3. המאשימה טענה כי הנאשם פעל בשל תסכול והזעם שחש על דו"ח שקיבל. לשם כך הוא הלך ופעל, רכש בקבוקי שתייה, רוקן אותם מתוכן ומילא אותם בבנזין, חיכה לשעת כושר, ראה שאין אנשים מסביב וניפץ חלון זכוכית שפך את הדלק פנימה והצית את המקום כתוצאה מכך נגרמה שריפה בקומה הראשונה של העירייה ונגרם נזק משמעותי. מבחינת נסיבות ביצוע העבירה, הנאשם הוא מבצע עיקרי, המעשה נעשה לאחר תכנון מוקדם, יש פער של 4 שעות בין מתן הקנס עד ביצוע העבירה, הוא ביצע את המעשה מתוך נקמה על הדו"ח שקיבל וזו נסיבה מחמירה. אין לקבל מצב בו אזרח שלא מרוצה מפעולה של הרשות יבקש לנקום בצורה כזו. למקום נגרם נזק רב ומשמעותי, נזק שמתגלגל על כתפי הציבור. כמו כן, פוטנציאל הנזק יכול היה להיות חמור יותר לנוכח פוטנציאל הפגיעה בעובדים או במי שהיה במקום.

4. לענין מתחם הענישה, המאשימה הגישה פסיקה וביקשה לקבוע מתחם שבין 30 - 60 חודשי מאסר בפועל. באשר לקביעת עונשו של הנאשם בתוך המתחם, נטען כי לקולה יש להתחשב בכך שהוא הודה ולקח אחריות למעשיו, ולחומרה יש לשקול את שיקולי הרתעת היחיד והרבים ממעשי נקמה בעקבות מעשי הרשות שמטרתם לשמור על הסדר. כמו כן, יש לשקול את עברו הפלילי של הנאשם, הכולל מעשים שבגינם ריצה 15 חודשי מאסר בפועל (המאשימה הגישה ר"פ). לגבי תסקיר שירות המבחן, המאשימה חולקת על עמדת ההגנה, וטוענת כי ההמלצה שלא לסיים את התיק בטיפול הנה מפורטת, נכונה, ואינה קשורה לנכות הנאשם. הנאשם אמנם שוהה זמן רב בהוסטל, אך הוא לא מעבד את הדברים, הוא לא לוקח אחריות מלאה, הוא בעל אורח חיים התמכרותי ויש בו כעס, ולכן הם ממליצים על ענישה מוחשית ומציבת גבול לצד קנס. המאשימה טענה כי למרות שיש למקם את הנאשם באמצע המתחם, נוכח העובדה שבמשך שנה הוא משתתף בהליך טיפולי אינטנסיבי, היא מבקשת למקמו בחלק התחתון של המתחם ולהטיל עליו 34 חודשי מאסר בפועל, מאסר על תנאי ופיצוי. הוסף כי הנאשם היה במעצר ממש מיום 22/4/20 ועד יום 6/7/20.

טענות ההגנה

5. ב"כ הנאשם טען כי הנאשם הופנה לחלופת מעצר טיפולית בבית אביבה ונקלט שם החל מיום 6/7/20, הוא מסיים את שלב ב' של הטיפול ונאמר לו שבגלל הנכות שלו הוא לא ישולב בעבודה או בשלב ג' של התהליך. הסנגור טוען כי הנאשם שוהה במקום הטיפולי כשנה מבלי שביצע כל הפרה ותוך שעמד בכללי המקום, כפי שהדבר עולה מתסקירי שירות המבחן שנערכו בעניינו, כך שאין סיבה מוצדקת להוציאו ממסגרת זו ולא להעבירו לשלב ג' של התוכנית בהוסטל המשך. הנאשם יצא פעם אחת לביקור משפחה, וזאת לאחר שעבר גמילה פיזית וכדי לראות האם הוא עומד בכללים, ואכן הוא הוכיח את עצמו ולא חזר לשתות או להשתמש בסמים. משמע, הטיפול שלו צלח. לפיכך, כיום, להוציאו מטיפול ממושך ומוצלח לשלוח אותו למאסר בפועל של כמעט 3 שנים, כפי שמבקשת המאשימה, אינו מוצדק. כמו כן, טוען הסנגור כי תסקיר שירות המבחן שהמליץ על הפסקת הטיפול ושליחת הנאשם למאסר בפועל פוגע לכאורה בסעיף 2 להסדר הטיעון.

6. באשר לחומרת העבירה, נטען כי מבלי להמעיט מחומרתה, הנאשם הודה כבר בחקירתו במשטרה, והוא מקבל אחריות על מעשיו. אמנם בתסקיר כתוב שיש לו קשיים בקבלת האחריות, אך, לעמדת הסנגור, יש תכונות שאדם בעל מוגבלות סובל מהם שאינן קיימות אצל אחרים ונובעות מתסכולים שהוא חווה, ובכל זאת הוא מתאמץ.

7. הסנגור טען עוד כי מדובר באדם נשוי, אב לארבעה ילדים, שעבד כחייט ומכר מסיכות בזמן הסגר כדי להביא פרנסה למשפחתו. הנאשם הוא אדם בעל מוגבלות ויש להתחשב בכך בעת גזירת עונשו ובכך שהעירייה יכולה לתבוע אותו על הנזקים שגרם לה ואין להענישו פעמיים בגין כך. עבירת ההצתה פוגעת בערך של חיי אדם וגוף ולכן גובה הנזק לא צריך להיות פקטור שמשמעותו החמרת ענישה.

8. נטען כי מנעד הענישה בעבירות הצתה הוא רחב, אך הסנגור מבקש לאמץ את מתחם הענישה שנקבע בת"פ 41739-06-20, שנע בין 8 ל - 30 חודשי מאסר בפועל לצד עונשים נלווים, ולסטות ממנו לקולה בשל שיקולי השיקום שמתקיימים בעניינו של הנאשם. לטענתו, באותו פסק דין דובר באדם כבד שמיעה, שלא היה בשיקום, הצית עשביה שהיתה ליד מקום מגורים והשריפה כובתה, ונדון לעונש של 8 חודשי עבודות שירות. הסנגור מבקש ללמוד מתיק זה תוך התחשבות בשיקום שעבר הנאשם ולקזז את התקופה של שנה שהיה במעצר בית מלא בבית אביבה וגם חודשיים וחצי במעצר ממש.

9. הנאשם פנה לבית המשפט, אמר כי הוא מצטער על מה שעשה, אמר כי פעל מבלי ששלט במעשיו וכי לאחר ששרף את הבניין הוא קרא לכיבוי אש. עוד אמר כי מזה כשנה הוא בטיפול שעזר לו להיגמל מההתמכרות, וכי למרות שהיה לו קשה מאוד בטיפול, הוא שמח על כך.

תסקיר שירות המבחן

9. מתסקיר שירות המבחן שנערך בעניינו של הנאשם עולה כי הינו כבן 43 שנים, נשוי ואב לארבעה ילדים קטנים, עד למעצרו התגורר עם משפחתו בבית צפפה ומכר מסכות הגנה לפנים שתפר במתפרה שבבעלותו בעקבות התפרצות נגיף הקורונה. הנאשם מסר כי בגיל 17 נפל קורבן לירי שפגע בראשו וישבנו, ולפני כ - 15 שנים נקטעה ידו בעקבות פציעה שנגרמה בשל כשל בהפעלת זיקוקים באירוע משפחתי. פורט כי הנאשם ניהל לאורך השנים אורח חיים התמכרותי לסמים ואלכוהול. בעברו שתי הרשעות פליליות בגין ניסיון שוד משנת 1999, בגינה נדון למאסר בפועל בן 15 חודשים, מע"ת וצו מבחן, ועבירת העלבות עובד ציבור משנת 2007. לאחר מעצרו בתיק דנן, שולב הנאשם בקהילה הטיפולית בבית אביבה ועבר הליך טיפולי אינטנסיבי כוללני החל מיום 6.7.20 למשך כשנה שמטרתו גמילה מהתמכרויות. הוא הגיע לשלב ב' של הטיפול, שמטרתו יציאה לביקורי בית וחזיקה הגבולות האישיים והבינאישיים, ולקראת סיומו של שלב זה, קיימה הקהילה הטיפולית ועדה מסכמת לדון בשאלת התאמתו של הנאשם לשלב ג' של התוכנית בהוסטל המשך. זאת, נוכח קשיים שעלו בהתקדמותו בטיפול, ובכלל זה קושי לעבד את חלקיו האימפולסיביים והאלימים והפגנת ניתוק רגשי מהם. הוועדה קבעה כי הנאשם אינו מתאים לשלב ג' ויסיים את ההליך הטיפולי בתום שנת הטיפול, משום שהוא מיצה את יכולותיו להיתרם מתהליך טיפולי וכי ללא עיבוד וטיפול בחלקים הבעייתיים הנ"ל, אשר באו לידי ביטוי במהלך ביצוע העבירה, עלולים להתהוות בעתיד מצבי סיכון להישנות התנהגות אלימה ואימפולסיבית מצדו. עוד פורט כי ביחס לעבירה שביצע, מתקשה הנאשם לקחת אחריות מלאה והוא משליכה על היותו בגילופין. בכלל זה, הוא מתקשה להכיר בחלקיו הפוגעניים ונוטה לצמצם את מעשיו. פורט כי הנאשם אוצר בתוכו תחושות זעם, כעס ותוקפנות, מתקשה לבטא אמפתיה לאחרים ושירות המבחן התרשם כי עונשים מוחשיים שהוטלו עליו בעבר לא היוו גורם מרתיע ומציב גבול עבורו. הומלץ להטיל עליו ענישה מוחשית מציבת גבול, לצד עונש מותנה וקנס כספי. נוכח טענת הנאשם לפיה שירות המבחן לא בא בהמלצה שבהתאם לה ימשיך הנאשם לשלב השלישי, עקב נכותו, המציא שירות

המבחן תסקיר נוסף ממנו עולה כי לא כך הדבר, אלא עמדת שירות המבחן הנה לאור עמדת הנאשם והתרשמות שירות המבחן לפיה הנאשם מיצה את יכולותיו הטיפוליות במסגרת הקהילה והדבר הנכון הוא לסיים שילובו בקהילה.

דין

10. עבירת ההצתה הנה עבירה חמורה. הסיכון הגלום במעשה ההצתה לחיי אדם ולרכוש ובהשלכות ההרסניות והבלתי צפויות העלולות להיגרם מהבערת אש בלתי מבוקרת ומהתפשטותה - מחייבים ענישה מוחשית ומרתיעה (ר': ע"פ 3116/13 **קבלאן נ' מדינת ישראל** (2013); ע"פ 2599/07 **קריין נ' מדינת ישראל** (2007); ע"פ 3210/06 **עמארה נ' מדינת ישראל** (2007); ע"פ 9299/09 **קסקס נ' מדינת ישראל** (2010)). עבירת ההצתה נתפסת כחמורה גם בשל המסר העברייני האלים העולה ממנה, שיש בו להטיל אימה ופחד ולפגוע בתחושת הביטחון האישי של הציבור והפרט (ר': ע"פ 5074/10 **מרדאווי נ' מדינת ישראל** (2012); ע"פ 4311/12 **סורי נ' מדינת ישראל** (2012)). חומרה זו אף נלמדת מלשון המחוקק, אשר קבע עונש כבד בן 15 שנות מאסר בצד עבירת ההצתה. בית המשפט העליון קבע שבעבירות ההצתה לסוגיה יש להטיל ענישה ממשית של מאסר מאחורי סורג ובריח, כביטוי לסיכון הרב לחיי אדם ולרכוש, נוכח הקושי לשלוט בהיקף הנזקים שהיא עלולה לגרום (ר': ע"פ 3074/07 **מדינת ישראל נ' מוחמד אבו תקפה** (2008)). עם זאת, נקבע לא אחת כי מנעד הענישה האפשרי בגין עבירת ההצתה הוא רחב וכל מקרה נקבע בהתאם לנסיבותיו (ר': ע"פ 6463/11 **ברדוגו נ' מדינת ישראל** (2012)).

בבחינת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירות עולה כי המעשים נמצאים ברף הבינוני-גבוה של החומרה. הנאשם הצית את בנין העירייה וגרם לנזק משמעותי לכל המשרדים בקומה הראשונה ולנזקי פיח ועשן בכל הבנין. הנאשם אמנם עמד מחוץ לבנין כדי לוודא שאין אנשים בקומה, אך מן הסתם לא יכול היה לראות את כל המשרדים בקומה ולוודא זאת, ולפיכך, אך למרבה המזל לא נגרם נזק לחיי אדם. מעשיו של הנאשם תוכננו מראש ונעשו בשל כעס שחש וכדרך לנקום על שקיבל קנס בשל פעילות בלתי חוקית שביצע בכיכר העירייה. מדובר בפגיעה ברשות בגין פעולה שלטונית שביצעה, וכנקמה על כך. יש לגנות ולהזקיע מעשים כאלה. כמו כן, מעשי הנאשם תוכננו מראש, הוא רכש שני בקבוקים, ניגש לתחנת דלק ומילא בהם בנזין ושם עימם לבנין העירייה. הנאשם ניפץ באמצעות אבן גדולה את החלון כדי להחדיר בעדו את הבקבוקים מלאי הדלק ולהצית את האש במקום כפי שתכנן. בין המועד בו קיבל הנאשם את הדו"ח ועד למועד ההצתה חלפו כשלוש וחצי, במהלכן היתה לו שליטה מלאה ובלעדית על מעשיו והוא יכול היה לחזור בו בכל רגע נתון ולהימנע מביצוע המעשים בטרם השלים את העבירה.

לאחר שקלול כל האמור לעיל, מתחם העונש ההולם את העבירה שביצע הנאשם הוא 20 עד 50 חודשי מאסר בפועל, לצד עונשים נלווים.

11. באשר לעונש הראוי לנאשם, הנאשם הינו יליד 1977, הוא הודה במיוחס לו, חסך מזמנו של בית המשפט, תרם לייעול ההליך והביע חרטה על מעשיו. במכלול השיקולים לקולה תובא גם הנכות ממנה סובל הנאשם, וכן משך הטיפול שעבר הנאשם במסגרת שירות המבחן. בעברו של הנאשם שתי הרשעות קודמות שיש בהן כדי להעיד כי ביצוע העבירה דן אינו בבחינת מעידה חד פעמית מצדו וכי לא היה בעונשים שהוטלו עליו, ובכלל זה עונש מאסר בפועל ממושך, כדי להרתיעו מלשוב ולבצע עבירות.

12. כאמור, מתסקיר שירות המבחן עולה כי הנאשם אינו מתאים לשלב ג' של הטיפול בשל קשיים שלו שאינם נובעים מנכותו בהקשר התעסוקתי או בכלל, אלא עקב קשיים שעלו בהתפתחות ובהתקדמות שלו בתהליך הטיפול, ובכלל זה, בין היתר, הנאשם לא נעזר בטיפול כמצופה, התקשה לעמוד בגבולות ולערוך התבוננות אודות התנהלותו במסגרת הטיפולית, ולא אימץ כלים שניתנו לו להתמודדות במצבי לחץ. משמע, יש נסיגה בהליך הטיפול ושירות המבחן קבע כי הנאשם אינו יכול להיתרם עוד מטיפול ולפיכך הטיפול בו הגיע לכדי סיום. במצב דברים זה יש לדחות את טענת הסנגור לפיה הנאשם לא ממשיך בטיפול עקב נכותו, וכן לדחות את טענתו לפיה עתירת המאשימה לעונש של מאסר בפועל סותרת את הסכמתה בסעיף 2 להסדר הטיעון. סעיף 2 להסדר הטיעון מציג את הסכמת הצדדים, לפיה, אם תהיה נסיגה בהליך הטיפול המאשימה יכולה לעתור לגזירת העונש באופן חופשי. מצב זה התקיים, ומשכך, אין המשיבה כבולה בטיעוניה לעונש. כן יוער, כי נסיבות גזר הדין בת"פ 41739-6-20 אליו הפנה הסנגור, אינן דומות כלל לענייננו.

13. לאור האמור, אני גוזר על הנאשם כלהלן:

א. מאסר בפועל לתקופת 24 חודשים בניכוי תקופת מעצרו.

ב. מאסר מותנה לתקופת 6 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור עבירת פשע בתוך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר.

ג. קנס כספי בסך 10,000 ₪ או 60 ימי מאסר תמורתו.

זכות ערעור לבית משפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

הנאשם יתייצב לריצוי עונש המאסר ביום 1/9/21 עד השעה 10:00 בבית המעצר ניצן.

ניתן היום, י' באב, תשפ"א, 19 ביולי 2021, מעמד ב"כ המאשימה, ב"כ הנאשם והנאשם בעצמו.

**השופט רפי כרמל, סגן
נשיא**